

«ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

НАВЧАЛЬНО – МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

Донецьк - 2003

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО – МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ»
для студентів, що навчаються за фахом 6.050107 «Економіка та організація
інноваційної діяльності»,

Розробив
Ст.. викладач Кошелева О.Г.
К.е.н., доц.. Стреліна О.М.

Розглянутий на засіданні
Кафедри «Економіка підприємства»
18 листопада 2003 р.
Протокол №4

Схвалено навчально-методичною
комісією економічного факультету
25 листопада 2003 р.

ЗМІСТ

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНИХ ГОДИН ПО ФОРМАМ НАВЧАННЯ	3
РОЗДІЛ 1. ТИПОВА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ	4
РОЗДІЛ 2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ	5
РОЗДІЛ 3. РОБОЧИЙ ПЛАН ПО ЛЕКЦІЙНИХ ТЕМАХ	12
РОЗДІЛ 4. ПИТАННЯ ДО ПОТОЧНОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ВСІХ ФОРМ НАВЧАННЯ	14
РОЗДІЛ 5 ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ БАКАЛАВРІВ	16
РОЗДІЛ 6. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ТА ТИПОВІ ЗАДАЧІ	30
РОЗДІЛ 7. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ	40
РОЗДІЛ 8. ЗАВДАННЯ І МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ПО ВИКОНАННЮ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТАМИ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	
РОЗДІЛ 9. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ	43
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, ЩО РЕКОМЕНДУЄТЬСЯ	44

РОЗПОДІЛ. НАВЧАЛЬНИХ ГОДИН ПО ФОРМАМ НАВЧАННЯ

Форма навчання	Курс	Семестри	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Індивідуальна робота	Аудиторні заняття	Самостійна робота (год.)	Всього (год.).	Залік	Екзамен (семестр)
Денна	VI	VII	36	36	-	72	63	135	-	X
Заочна	VI	VII	14	6	-	20	115	135	-	X
Прискорена	VI	VII	14	6	-	20	115	135	-	X

РОЗДІЛ 1. ТИПОВА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ

ВСТУП

Дисципліна “Економіка та організація інноваційної діяльності” є базовою для підготовки бакалаврів.

Мета вивчення дисципліни – засвоєння знань щодо інноваційної спрямованості стратегії й тактики розвитку виробництва, інноваційної політики фірми, принципів і чинників її розвитку, форм інновацій, методів та інструментарію їх створення і способів реалізації.

Основні завдання вивчення дисципліни, перелік знань і умінь, якими повинні оволодіти студенти після опанування дисципліни:

- вивчити теоретичні основи інноваційного процесу;
- ознайомити студентів з методологічними основами побудови системи менеджменту інновацій,
- сформувати
- проаналізувати
- продемонструвати принципів державного регулювання і розробки інноваційної політики
- виробити навички застосування методів стратегічного управління інноваціями,
- навчити методики маркетингу, організації, планування і фінансування інноваційної діяльності на підприємствах.

Предмет курсу – інноваційна діяльність підприємств.

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення дисципліни «Економіка та організація інноваційної діяльності» базується на фундаментальній підготовці студентів з таких дисциплін: “Мікроекономіка”, “Економічна теорія”, “Економіка підприємства”, “Статистика” та ін.

РОЗДІЛ 2. ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Інновації: становлення та сучасні тенденції розвитку.

Об'єктивні передумови нововведень і розвитку науково-технічного прогресу. Поняття інноваційної спіралі. Потреба вижити як перша потреба людини. Потреба в інформації друга необхідна потреба людини. Виникнення технічного, а потім науково-технічного прогресу. Поняття інноваційної спіралі.

Сутність і зміст інновації. Поняття “інновація”, “новація”, “відкриття”. Характерні риси та особливості. П'ять змін А.Шумпетера. Два типи технологічних інновацій: продуктові та процесні інновації.

Функції інновацій. Функції інновації: відтворювальна, інвестиційна та стимулююча. Їх суть та значення.

Класифікація інновацій. Класифікаційна ознака інновації. Значення науково обгрунтованої класифікації. Цільова ознака: кризові інновації та інновації розвитку. Зовнішня ознака: інновація у формі продукту та інновація у формі операції. Структурна ознака: виробничо-торгові, соціально-економічні, фінансові та управлінські.

Тема 2. Сутнісна характеристика інноваційних процесів.

Загальна характеристика інноваційного процесу. Поняття інноваційного процесу. Процес створення та освоєння нової техніки та технологія. Фундаментальні дослідження. Прикладні дослідження. Дослідно-конструкторські роботи. Освоєння промислового виробництва нової продукції. Модель інноваційного процесу. Життєвий цикл інновації.

Інноваційна діяльність. Об'єкти і суб'єкти інноваційної діяльності. Поняття інноваційної діяльності. Об'єкти інноваційної діяльності. Суб'єкти інноваційної діяльності.

Роль інноваційної діяльності в економічному розвитку держави. Вплив інноваційного процесу на структуру економіки. Значення інноваційної діяльності для екологічного розвитку. Міжнародний характер інноваційної діяльності.

Тема 3. Особливості процесу створення та формування попиту на інновації.

Зміст процесу управління інноваціями. Формування цілей інноваційної діяльності. Планування інновацій. Організація інновацій. Контроль в інноваційному менеджменті.

Формування попиту на інновації. Цілі та завдання тактичного інноваційного маркетингу. Дослідження по новому продукту та його позиціонування. Попереднє розміщення нового продукту на ринку та його реклама. Організація системи збуту нового продукту. Планування ціни та об'єму випуску нового продукту.

Структурні елементи інноваційного ринку. Структурна схема інноваційного ринку. Об'єкти та суб'єкти інноваційного ринку. Стратегічний

інноваційний підхід до розвитку ринку інновацій. Інноваційне середовище: сутність, зміст та характеристика.

Тема 4. Інноваційна політика фірм.

Розробка інноваційного проекту підприємства. Формування інноваційної ідеї та постановка цілі проекту. Маркетингові дослідження ідеї проекту. Структуризація інноваційного проекту. Аналіз ризику та невизначеності. Вибір варіанту реалізації інноваційного проекту.

Управління процесом створення нового виробу. Планування процесу створення та освоєння нової продукції. Технічна підготовка виробництва: різні етапи. Науково-дослідний етап. Дослідно-конструкторський етап. Технологічний етап. Організаційно-економічний етап.

Організація аналізу ефективності інноваційної діяльності. Показники ефективності інноваційної діяльності. Ціль, завдання та принципи аналізу. Основні етапи аналізу ефективності. Методологія аналізу.

Тема 5. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства і продукції.

Підготовка і забезпечення відновлення виробництва. Вибір рішення за об'єктами відновлення. Підготовка збуту й економічний аналіз. Організація технічної підготовки виробництва. Проектно-конструкторська й організаційно-технологічна підготовка. Організаційно-економічні умови забезпечення реалізації нововведень.

Основні напрямки й організація управління відновленням виробництва. Основні шляхи етапу переходу на новий продукт. Логістичні аспекти відновлення виробництва. Реактивне й активне управління нововведеннями. Сприятливість нововведень виробничою системою.

Оцінка технічного рівня виробництва і нововведень. Економічна ефективність нової техніки. Система показників, що використовується при аналізі й оцінці технічного рівня виробництва. Рівень відновлення та рівень вибуття техніки. Рівень механізації (автоматизації, роботизації). Середній вік устаткування, коефіцієнт фізичного зносу, фондівіддача.

Тема 6. Системи управління інноваційними процесами.

Сутність і зміст системи управління інноваційними процесами. Сутність та зміст прийомів інноваційного менеджменту. Три групи прийомів. Класифікаційна схема прийомів інноваційного менеджменту.

Бенчмаркинг, його роль, види і методологія. Поняття бенчмаркінгу. Загальний та функціональний бенчмаркинг. Методологія функціонального бенчмаркінгу.

Маркетинговий прийом управління інноваціями.. Особливості маркетингового прийому. Концепція маркетингу інновацій. Маркетингова діяльність у сфері інноваційної діяльності. Маркетинг інновацій як функція менеджменту. Класифікація попиту покупців на інновації.

Інжиніринг інновацій: задачі, специфічні особливості. Оцінка вартості інжинірингових послуг. Поняття інжиніринг інновацій. Комплекс інжинірингових послуг. Специфічні особливості інжинірингу інновацій. Вартість інжинірингових послуг.

Реінжиніринг інноваційного підприємництва: ціль, види, принципи. Кризовий реінжиніринг. Основні причини кризового реінжиніринга. Реінжиніринг розвитку. Поняття бізнес-процесу інновацій. Бізнес-процес-реінжиніринг: поняття та принципи організації.

Бренд – стратегія інновації: зміст, характеристика, етапи. Сутність та етапи бренд-стратегії інновації. Бренд: поняття, індивідуальність та значення. Позиціонування бренду.

Ціновий прийом керування інноваціями: сутність, основні елементи й етапи. Основні елементи цінового прийому. Структура цінового прийому управління інновацією. Основні етапи цінової політики. Напрямки реалізації інновації.

Фронтирование ринку: мети і задачі. Мета фрондування. Аналіз майбутнього ринку інновації. Етапи маркетингового дослідження. Два методи виходу інновації на зарубіжний ринок.

Мерджер - сутність, етапи здійснення, форми. Сутність мерджеру. Основні етапи мерджеру. Форми мерджеру. Процедура мерджеру.

Тема 7. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій.

Класифікація інноваційних організацій. Методологічні основи класифікації інноваційних організацій. Види інноваційних організацій в залежності від рівня новизни інновації. Види інноваційних організацій в залежності від рівня спеціалізації інноваційних організацій. Види інноваційних організацій в залежності від стадії життєвого циклу інновації. Види інноваційних організацій в залежності від галузі знань, де працює інноваційна організація. Види інноваційних організацій в залежності від виду інновації. Види інноваційних організацій в залежності від стратегії інноваційної організації.

Стратегії виолентов, пацієнтів, коммунітантов, експлерентів. Класифікація інноваційних організацій в залежності від обраної стратегії. Особливості та характерні риси обраної стратегії.

Особливості малих фірм. Віднесення підприємств до малих. Пільги, встановлені для малих фірм. Напрямки підтримки малих фірм. Венчурні малі підприємства, їх специфічні риси.

Спеціалізовані і комплексні інноваційні організації. Великі інноваційні підприємства. Технопарки: їх значення, сфери діяльності та специфічні риси. Технополіси: сутність та етапи розвитку. Бізнес-інкубатори: методологічні основи встановлення та розвитку.

Тема 8. Фінансування інноваційних процесів.

Цілі і задачі системи фінансування. Цілі системи фінансування інноваційної діяльності. Принципи організації фінансування. Основні завдання системи фінансування. Зміст системи фінансування інноваційної діяльності.

Форми фінансування інноваційних процесів. Державне фінансування інноваційної діяльності. Позабюджетні фонди та інші джерела недержавного фінансування інноваційної діяльності. Фінансовий лізинг.

Оцінка потреби в засобах і фінансовому стані. Розрахунок потреби у фінансових засобах. Показники фінансового становища інноваційного проекту. Оцінка фінансового становища інноваційного підприємства.

Тема 9. Державне регулювання інноваційної діяльності.

Мета і принципи державної інноваційної політики. Державна інноваційна політика. Мета державного інноваційної політики. Принципи державної інноваційної політики. Поняття державної інноваційної інфраструктури.

Державне регулювання інноваційної діяльності. Мета державного регулювання інноваційної діяльності. Напрямки державного регулювання інноваційної діяльності. Прямі методи державного впливу на інноваційні процеси. Непрямі методи державного регулювання інноваційної діяльності.

Державне регулювання міжнародних зв'язків в інноваційній сфері (політичний аспект міжнародного трансферу технологій). Принципи державного регулювання міжнародних зв'язків. Прямі методи державного регулювання міжнародних зв'язків в інноваційній сфері. Непрямі методи державного регулювання міжнародних зв'язків в інноваційній сфері. Інструменти державного регулювання міжнародних зв'язків.

Тема 10. Стимулювання інноваційної діяльності.

Сутність і задачі стимулювання інноваційної діяльності. Соціально-психологічна функція інноваційного менеджменту. Індивідуальні та колективні мотиви учасників інноваційної діяльності. Концепції стимулювання інноваційної діяльності на підприємстві.

Види мотивацій в управлінні інноваційними процесами. Організаційні схеми побудови мотиваційного механізму інноваційної діяльності. Змістові концепції мотивації. Процесуальні концепції мотивації. Матеріальна мотивація.

Процес мотивації в інноваційному менеджменті. Етапи процесу мотивації в інноваційному менеджменті. Характеристика об'єкта інновації. Формування альтернатив мотивації. Прийняття рішення про мотивацію в інноваційній сфері.

Тема 11. Моніторинг інновацій.

Задачі й основні методи моніторингу інноваційних проектів. Задача моніторингу інновацій. Описовий метод моніторингу інновацій. Порівняльний метод моніторингу інновацій. Заставлений метод експертизи інноваційних проектів.

Показники прибутковості інноваційних проектів. Чистий приведений дохід як показник для добору інноваційних проектів. Термін окупності інноваційного проекту. Період окупності інноваційного проекту. . Внутрішня норма доходності інноваційного проекту. . Рентабельність інноваційного проекту.

Способи зниження ризику при інноваційній діяльності. Розподіл ризику між учасниками інноваційного проекту як посіб зниження ризику при інноваційній діяльності.. Страхування ризику як посіб зниження ризику при інноваційній діяльності. Резервування засобів на покриття непередбачених видатків.

Тема 12. Комплексна оцінка ефективності інноваційної діяльності фірм.

Види ефекту від реалізації інновацій .Види ефекту в залежності від витрат та результатів інтегральних показників. Показники ефекту у поточний період часу. Показники річного ефекту. Фактори, що обумовлюють тривалість розрахункового періоду.

Основні показники загальної економічної ефективності інновацій Інтегральний ефект як показник загальної економічної ефективності інновацій. Індекс рентабельності як показник загальної економічної ефективності інновацій. Норма рентабельності як показник загальної економічної ефективності інновацій. Період окупності як показник загальної економічної ефективності інновацій.

Ефект від виходу інноваційних технологій на зовнішній ринок. Ліцензійна торгівля. Основні функції ліцензійного відділу великих підприємств. Інжинірингові послуги. Особливості ціни на ліцензію. Розрахунок роялті.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Найменування теми	Лекція (год.)			Семінарське заняття (год.)			Самостійна та індивідуальна робота (год.)		
		денна	заочна	прискорена	денна	заочна	прискорена	денна	заочна	прискорена
1.	Інновації: становлення та сучасні тенденції розвитку.	2	-	-	2	-	-	6	10	10
2.	Сутнісна характеристика інноваційних процесів.	2	-	-	2	-	-	6	10	10
3.	Особливості процесу створення та формування попиту на інновації.	2	1	1	2	-	-	5	10	10
4.	Інноваційна політика фірм.	4	2	2	4	1	1	5	10	10
5.	Оновлення техніко-технологічної бази підприємства і продукції.	4	2	2	4	1	1	4	10	10
6.	Системи управління інноваційними процесами.	4	2	2	4	1	1	5	10	10
7.	Сучасні інноваційні форми реалізації інновацій.	4	2	2	4	1	1	5	5	5
8.	Фінансування інноваційних процесів.	4	2	2	4	1	1	5	10	10
9.	Державне регулювання інноваційної діяльності.	4	2	2	4	1	1	5	10	10
10.	Стимулювання інноваційної діяльності.	2	1	1	2	-	-	5	10	10
11.	Моніторинг інновацій.	2	-	-	2	-	-	6	10	10
12.	Комплексна оцінка ефективності інноваційної діяльності фірм.	2	-	-	2	-	-	6	10	10
	Усього:	36	14	14	36	6	6	63	115	115

(навчально-консультаційні центри)

№ п/п	Найменування теми	Маріупольський навчально-консультаційний центр			Горлівський навчально-консультаційний центр		
		Лекція (год.)	Семінарське заняття (год.)	Самостійна та індивідуальна робота (год.)	Лекція (год.)	Семінарське заняття (год.)	Самостійна та індивідуальна робота (год.)
1.	Інновації: становлення та сучасні тенденції розвитку.	-	-	10	-	-	10
2.	Сутнісна характеристика інноваційних процесів.	-	-	10	-	-	10
3.	Особливості процесу створення та формування попиту на інновації.	1	-	10	1	-	10
4.	Інноваційна політика фірм.	2	1	10	2	1	10
5.	Оновлення техніко-технологічної бази підприємства і продукції.	2	1	10	2	1	10
6.	Системи управління інноваційними процесами.	2	1	10	2	1	10
7.	Сучасні інноваційні форми реалізації інновацій.	2	1	5	2	1	5
8.	Фінансування інноваційних процесів.	2	1	10	2	1	10
9.	Державне регулювання інноваційної діяльності.	2	1	10	2	1	10
10.	Стимулювання інноваційної діяльності.	1	-	10	1	-	10
11.	Моніторинг інновацій.	-	-	10	-	-	10
12.	Комплексна оцінка ефективності інноваційної діяльності фірм.	-	-	10	-	-	10
	Усього:	14	6	115	14	6	115

РОЗДІЛ 3. РОБОЧИЙ ПЛАН ПО ЛЕКЦІЙНИХ ТЕМАХ

Тема 1. Інновації: становлення та сучасні тенденції розвитку.

- 1.0. Об'єктивні передумови нововведень і розвитку науково-технічного прогресу. Поняття інноваційної спіралі.
- 2.0. Сутність і зміст інновації.
- 3.0. Функції інновацій.
- 4.0. Класифікація інновацій.

Тема 2. Сутнісна характеристика інноваційних процесів.

- 1.0. Загальна характеристика інноваційного процесу.
- 2.0. Інноваційна діяльність. Об'єкти і суб'єкти інноваційної діяльності
- 3.0. Роль інноваційної діяльності в економічному розвитку держави.

Тема 3. Особливості процесу створення та формування попиту на інновації.

- 1.0. Зміст процесу управління інноваціями.
- 2.0. Формування попиту на інновації.
- 3.0. Структурні елементи інноваційного ринку.

Тема 4. Інноваційна політика фірм.

- 1.0. Розробка інноваційного проекту підприємства.
- 2.0. Управління процесом створення нового виробу.
- 3.0. Функціонально-вартісної аналіз інноваційного об'єкта.

Тема 5. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства і продукції.

- 1.0. Підготовка і забезпечення відновлення виробництва.
- 2.0. Основні напрямки й організація управління відновленням виробництва.
- 3.0. Оцінка технічного рівня виробництва і нововведень.

Тема 6. Системи управління інноваційними процесами.

- 1.0. Сутність і зміст системи керування інноваційними процесами.
- 2.0. Бенчмаркінг, його роль, види і методологія.
- 3.0. Маркетинговий прийом керування інноваціями.
- 4.0. Інжиніринг інновацій: задачі, специфічні особливості. Оцінка вартості інжинірингових послуг.
- 5.0. Реінжиніринг інноваційного підприємництва: ціль, види, принципи.
- 6.0. Бренд – стратегія інновації: зміст, характеристика, етапи.
- 7.0. Ціновий прийом керування інноваціями: сутність, основні елементи й етапи.
- 8.0. Фронтирование ринку: мети і задачі.
- 9.0. Мерджер - сутність, етапи здійснення, форми.

Тема 7. Сучасні інноваційні форми реалізації інновацій.

- 1.0 Класифікація інноваційних організацій.
- 2.0 Стратегії виолентов, патиентов, коммутантов, експлерентов.
- 3.0 Особливості малих фірм.
- 4.0 Спеціалізовані і комплексні інноваційні організації.

Тема 8. Фінансування інноваційних процесів.

- 1.0. Цілі і задачі системи фінансування.

- 2.0. Форми фінансування інноваційних процесів.
- 3.0. Оцінка потреби в засобах і фінансовому стані.

Тема 9. Державне регулювання інноваційної діяльності.

- 1.0. Мета і принципи державної інноваційної політики.
- 2.0. Державне регулювання інноваційної діяльності.
- 3.0. Державне регулювання міжнародних зв'язків в інноваційній сфері (політичний аспект міжнародного трансферу технологій)

Тема 10. Стимулювання інноваційної діяльності.

- 1.0. Сутність і задачі стимулювання інноваційної діяльності.
- 2.0. Види мотивацій у керуванні інноваційними процесами.
- 3.0. Процес мотивації в інноваційному менеджменті.

Тема 11. Моніторинг інновацій.

- 1.0. Задачі й основні методи моніторингу інноваційних проектів.
- 2.0. Показники прибутковості інноваційних проектів.
- 3.0. Способи зниження ризику при інноваційній діяльності.

Тема 12. Комплексна оцінка ефективності інноваційної діяльності фірм.

- 12.1. Види ефекту від реалізації інновацій.
- 12.2. Основні показники загальної економічної ефективності інновацій.
- 12.3. Ефект від виходу інноваційних технологій на зовнішній ринок.

РОЗДІЛ 4. ПИТАННЯ ДО ПОТОЧНОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ВСІХ ФОРМ НАВЧАННЯ

- 1) Обґрунтувати об'єктивні передумови нововведень.
- 2) Пояснити розвиток технічного та науково-технічного прогресу.
- 3) Поняття інноваційної спіралі.
- 4) Сутність і зміст інновації.
- 5) Історичні передумови появи терміна “інновація”. П'ять змін А.Шумпетера.
- 6) Продуктові та процесні інновації: їх зміст та сутність
- 7) Функції інновацій.
- 8) Класифікаційна ознака інновації.
- 9) Значення науково обґрунтованої класифікації.
- 10) Цільова ознака: кризові інновації та інновації розвитку.
- 11) Зовнішня ознака: інновація у формі продукту та інновація у формі операції.
- 12) Структурна ознака: виробничо-торгові, соціально-економічні, фінансові та управлінські інновації.
- 13) Поняття інноваційного процесу.
- 14) Процес створення та освоєння нової техніки та технологія.
- 15) Освоєння промислового виробництва нової продукції.
- 16) Модель інноваційного процесу. Життєвий цикл інновації.
- 17) Поняття інноваційної діяльності.
- 18) Об'єкти інноваційної діяльності. Суб'єкти інноваційної діяльності.
- 19) Вплив інноваційного процесу на структуру економіки.
- 20) Значення інноваційної діяльності для екологічного розвитку.
- 21) Міжнародний характер інноваційної діяльності.
- 22) Формування цілей інноваційної діяльності.
- 23) Планування інновацій. Організація інновацій. Контроль в інноваційному менеджменті.
- 24) Цілі та завдання тактичного інноваційного маркетингу.
- 25) Дослідження по новому продукту та його позиціонування.
- 26) Попереднє розміщення нового продукту на ринку та його реклама.
- 27) Організація системи збуту нового продукту.
- 28) Планування ціни та об'єму випуску нового продукту.
- 29) Структурна схема інноваційного ринку.
- 30) Об'єкти та суб'єкти інноваційного ринку.
- 31) Стратегічний інноваційний підхід до розвитку ринку інновацій.
- 32) Інноваційне середовище: сутність, зміст та характеристика.
- 33) Формування інноваційної ідеї та постановка цілі проекту.
- 34) Маркетингові дослідження ідеї проекту.
- 35) Структуризація інноваційного проекту.
- 36) Аналіз ризику та невизначеності.
- 37) Вибір варіанту реалізації інноваційного проекту.
- 38) Планування процесу створення та освоєння нової продукції.
- 39) Технічна підготовка виробництва: різні етапи.

- 40) Ціль аналізу ефективності інноваційної діяльності.
- 41) Показники ефективності інноваційної діяльності.
- 42) Основні завдання аналізу ефективності інноваційної діяльності.
- 43) Принципи аналізу ефективності інноваційної діяльності.
- 44) Основні етапи аналізу ефективності. Методологія аналізу.
- 45) Заходи щодо відновлення устаткування і технології виробництва, розробці і випуску нової продукції.
- 46) Методи забезпечення скорочення часу на відновлення продукції й оцінка його ефективності.
- 47) Застосування лізингу для відновлення устаткування підприємства.
- 48) Сутність та зміст прийомів інноваційного менеджменту.
- 49) Бенчмаркінг, його роль, види і методологія.
- 50) Маркетинговий прийом керування інноваціями.
- 51) Інжиніринг інновацій: задачі, специфічні особливості. Оцінка вартості інжинірингових послуг.
- 52) Реинжиниринг інноваційного підприємництва: ціль, види, принципи.
- 53) Бренд – стратегія інновації: зміст, характеристика, етапи.
- 54) Ціновий прийом керування інноваціями: сутність, основні елементи й етапи.
- 55) Фронтирование ринку: мети і задачі.
- 56) Мэрджер - сутність, етапи здійснення, форми.
- 57) Методологічні основи класифікації інноваційних організацій.
- 58) Види інноваційних організацій в залежності від рівня новизни інновації та від рівня спеціалізації інноваційних організацій.
- 59) Види інноваційних організацій в залежності від стадії життєвого циклу інновації та від галузі знань, де працює інноваційна організація.
- 60) Види інноваційних організацій в залежності від виду інновації та від стратегії інноваційної організації.
- 61) Класифікація інноваційних організацій в залежності від обраної стратегії.
- 62) Особливості та характерні риси обраної стратегії.
- 63) Віднесення підприємств до малих. Пільги, встановлені для малих фірм. Напрямки підтримки малих фірм.
- 64) Венчурні малі підприємства, їх специфічні риси.
- 65) Технопарки: їх значення, сфери діяльності та специфічні риси.
- 66) Технополіси: сутність та етапи розвитку.
- 67) Бізнес-інкубатори: методологічні основи встановлення та розвитку.
- 68) Цілі системи фінансування інноваційної діяльності.
- 69) Принципи організації фінансування. Основні завдання системи фінансування.
- 70) Зміст системи фінансування інноваційної діяльності.
- 71) Державне фінансування інноваційної діяльності.
- 72) Позабюджетні фонди та інші джерела недержавного фінансування інноваційної діяльності.
- 73) Розрахунок потреби у фінансових засобах.

- 74) Показники фінансового становища інноваційного проекту.
- 75) Оцінка фінансового становища інноваційного підприємства.
- 76) Державна інноваційна політика. Мета державного інноваційної політики.
- 77) Принципи державної інноваційної політики.
- 78) Поняття державної інноваційної інфраструктури.
- 79) Мета державного регулювання інноваційної діяльності.
- 80) Напрямки державного регулювання інноваційної діяльності.
- 81) Прямі та непрямі методи державного впливу на інноваційні процеси.
- 82) Принципи державного регулювання міжнародних зв'язків.
- 83) Прямі та непрямі методи державного регулювання міжнародних зв'язків в інноваційній сфері.
- 84) Інструменти державного регулювання міжнародних зв'язків.
- 85) Сутність і задачі стимулювання інноваційної діяльності.
- 86) Види мотивацій у керуванні інноваційними процесами.
- 87) Процес мотивації в інноваційному менеджменті.
- 88) Задача моніторингу інновацій. Методи моніторингу інновацій.
- 89) Показники прибутковості інноваційних проектів.
- 90) Способи зниження ризику при інноваційній діяльності.
- 91) Види ефекту від реалізації інновацій.
- 92) Основні показники загальної економічної ефективності інновацій.
- 93) Ефект від виходу інноваційних технологій на зовнішній ринок.

РОЗДІЛ 5. ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ БАКАЛАВРІВ

Заняття 1.

Тема 1. Інновації: становлення та сучасні тенденції розвитку.

1. Обговорювання питань теми.

- 1) Обґрунтувати об'єктивні передумови нововведень.
- 2) Пояснити розвиток технічного та науково-технічного прогресу.
- 3) Поняття інноваційної спіралі.
- 4) Сутність і зміст інновації.
- 5) Історичні передумови появи терміна “інновація”.
- 6) П'ять змін А.Шумпетера.
- 7) Продуктові інновації: їх зміст та сутність
- 8) Процесні інновації: їх зміст та сутність
- 9) Відтворювальна функція інновації.
- 10) Інвестиційна функція інновації.
- 11) Стимулююча функція інновації.
- 12) Класифікаційна ознака інновації.
- 13) Значення науково обґрунтованої класифікації.
- 14) Цільова ознака: кризові інновації та інновації розвитку.
- 15) Зовнішня ознака: інновація у формі продукту та інновація у формі операції.
- 16) Структурна ознака: виробничо-торгові, соціально-економічні, фінансові та управлінські інновації.

2. Розв'язування тестових завдань. Обговорювання рефератів.

Теми рефератів:

- 1) Різноманітні підходи до класифікації інновацій.
- 2) Значення інновації для розвитку науково-технічного розвитку країни.

Рекомендована література: 1, 5, 15, лекційний матеріал.

Заняття 2.

Тема 2. Сутнісна характеристика інноваційних процесів.

1. Обговорювання питань теми.

1. Поняття інноваційного процесу.
2. Процес створення та освоєння нової техніки та технологія.
3. Фундаментальні дослідження.
4. Прикладні дослідження.
5. Дослідно-конструкторські роботи.
6. Освоєння промислового виробництва нової продукції.
7. Модель інноваційного процесу.
8. Життєвий цикл інновації.
9. Поняття інноваційної діяльності.
10. Об'єкти інноваційної діяльності.
11. Суб'єкти інноваційної діяльності.
12. Вплив інноваційного процесу на структуру економіки.
13. Значення інноваційної діяльності для екологічного розвитку.
14. Міжнародний характер інноваційної діяльності.

2. Розв'язування тестових завдань, заслуховування рефератів.

Теми рефератів:

- 0) Взаємозв'язок розвитку інновацій, науки та техніки.
- 0) Науково-технічна діяльність як основа інноваційної діяльності.

Рекомендована література: 1, 2, 3, лекційний матеріал.

Заняття 3.

Тема 3. Особливості процесу створення та формування попиту на інновації.

1. Обговорювання питань:

1. Формування цілей інноваційної діяльності.
2. Планування інновацій.
3. Організація інновацій.
4. Контроль в інноваційному менеджменті.
5. Цілі та завдання тактичного інноваційного маркетингу.
6. Дослідження по новому продукту та його позиціонування.
7. Попереднє розміщення нового продукту на ринку та його реклама.
8. Організація системи збуту нового продукту.
9. Планування ціни та об'єму випуску нового продукту.
10. Структурна схема інноваційного ринку.
11. Об'єкти та суб'єкти інноваційного ринку.
12. Стратегічний інноваційний підхід до розвитку ринку інновацій.
13. Інноваційне середовище: сутність, зміст та характеристика.

2. Розв'язування тестових завдань, обговорювання рефератів.

Теми рефератів:

- 1) Маркетинг нових технологій.
- 2) Інноваційний ринок України: становище та перспективи.

Рекомендована література: 3, 4,

Заняття 4.

Тема 4. Інноваційна політика фірм.

1. Обговорювання питань теми:

1. Формування інноваційної ідеї та постановка цілі проекту.
2. Маркетингові дослідження ідеї проекту.
3. Структуризація інноваційного проекту.
4. Аналіз ризику та невизначеності.
5. Вибір варіанту реалізації інноваційного проекту.
6. Планування процесу створення та освоєння нової продукції.
7. Технічна підготовка виробництва: різні етапи.
8. Науково-дослідний етап.
9. Дослідно-конструкторський етап.
10. Технологічний етап.
11. Організаційно-економічний етап.
12. Ціль аналізу ефективності інноваційної діяльності.
13. Показники ефективності інноваційної діяльності.
14. Основні завдання аналізу ефективності інноваційної діяльності.
15. Принципи аналізу ефективності інноваційної діяльності.
16. Основні етапи аналізу ефективності.
17. Методологія аналізу.

2. Розв'язування тестових завдань.

3. Рішення типових задач.

Теми рефератів:

- 0) Розробка управлінських рішень в інноваційному менеджменті.
- 0) Особливості інноваційної політики зарубіжних підприємств.

Рекомендована література: 2, 4, 6, лекційний матеріал.

Заняття 5.

Тема 5. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства і продукції.

1. Обговорення та контроль знань студентів, що до наступних питань.

1. Вибір рішення за об'єктами відновлення.
2. Підготовка збуту й економічний аналіз.
3. Організація технічної підготовки виробництва.
4. Проектно-конструкторська й організаційно-технологічна підготовка.
5. Організаційно-економічні умови забезпечення реалізації нововведень.
6. Основні шляхи етапу переходу на новий продукт.
7. Логістичні аспекти відновлення виробництва.
8. Реактивне й активне управління нововведеннями.
9. Сприятливість нововведень виробничою системою.
10. Економічна ефективність нової техніки.
11. Система показників, що використовується при аналізі й оцінці технічного рівня виробництва.
12. Рівень відновлення та рівень вибуття техніки.
13. Рівень механізації (автоматизації, роботизації).
14. Середній вік устаткування, коефіцієнт фізичного зносу, фондівддача.

2. Розв'язування тестових завдань.

3. Рішення типових задач.

Теми рефератів:

- 0) Освоєння нової продукції на заводі Форда.
- 0) Рефлексивне управління інноваційним підприємством та успіх у конкурентній боротьбі.

Рекомендована література: 7, 9, 10, 18, лекційний матеріал.

Статті у періодичних виданнях:

- 1) Бегма В., Терещенко Ю. Проблемы развития технологического маркетинга // Экономика Украины. - №9. – 2002.
- 2) Перошенкова О. Машинные парки организаций рассредоточенного строительства: управление обновлением // Экономика Украины. - № 8. – 2002.

Заняття 6.

Тема 6. Системи управління інноваційними процесами.

1. Обговорювання наступних питань:

1. Сутність та зміст прийомів інноваційного менеджменту.
2. Три групи прийомів.
3. Класифікаційна схема прийомів інноваційного менеджменту.
4. Поняття бенчмаркінгу.
5. Загальний та функціональний бенчмаркінг.
6. Методологія функціонального бенчмаркінгу.
7. Особливості маркетингового прийому.
8. Концепція маркетингу інновацій.
9. Маркетингова діяльність у сфері інноваційної діяльності.
10. Маркетинг інновацій як функція менеджменту.
11. Класифікація попиту покупців на інновації.
12. Поняття інжиніринг інновацій.
13. Комплекс інжинірингових послуг.
14. Специфічні особливості інжинірингу інновацій.
15. Вартість інжинірингових послуг.
16. Основні причини кризового реінжиніринга.
17. Реінжиніринг розвитку.
18. Поняття бізнес-процесу інновацій.
19. Бізнес-процес-реінжиніринг: поняття та принципи організації.
20. Сутність та етапи бренд-стратегії інновацій.
21. Бренд: поняття, індивідуальність та значення.
22. Позиціонування бренду.
23. Основні елементи цінового прийому.
24. Структура цінового прийому управління інновацією.
25. Основні етапи цінової політики.
26. Мета фронтування.
27. Аналіз майбутнього ринку інновації.
28. Етапи маркетингового дослідження.
29. Два методи виходу інновації на зарубіжний ринок.
30. Сутність мерджеру. Основні етапи мерджеру.
31. Форми та процедура мерджеру.

2. Розв'язування тестових завдань.

3. Рішення типових задач.

Теми рефератів:

0) Ціна фірми чи суб'єкта, що хазяйнує.

0) Гудвіл: сутність, значення та його роль в економічних відносинах.

Рекомендована література: 1, 4, 7, 8, лекційний матеріал.

Заняття 7.

Тема 7. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій.

1. Обговорювання питань:

1. Методологічні основи класифікації інноваційних організацій.
2. Види інноваційних організацій в залежності від рівня новизни інновацій.
3. Види інноваційних організацій в залежності від рівня спеціалізації інноваційних організацій.
4. Види інноваційних організацій в залежності від стадії життєвого циклу інновацій.
5. Види інноваційних організацій в залежності від галузі знань, де працює інноваційна організація.
6. Види інноваційних організацій в залежності від виду інновацій.
7. Види інноваційних організацій в залежності від стратегії інноваційної організації.
8. Класифікація інноваційних організацій в залежності від обраної стратегії.
9. Особливості та характерні риси обраної стратегії.
10. Віднесення підприємств до малих.
11. Пільги, встановлені для малих фірм.
12. Напрямки підтримки малих фірм.
13. Венчурні малі підприємства, їх специфічні риси.
14. Великі інноваційні підприємства.
15. Технопарки: їх значення, сфери діяльності та специфічні риси.
16. Технополіси: сутність та етапи розвитку.
17. Бізнес-інкубатори: методологічні основи встановлення та розвитку.

2. Розв'язування тестових завдань.

Теми рефератів:

- 0) Види інноваційних організацій в залежності від джерела фінансування та періоду дії інноваційної організації.
- 0) Історичні аспекти розвитку технопарків та технополісів.

Рекомендована література: 4, 9, 12, лекційний матеріал.

Статті у періодичних виданнях:

- 1) Семиноженко В. Технологические парки Украины: первый опыт формирования инновационной экономики // Экономика Украины. – 2004. - №1. – с.16-21.
- 2) Перевалов Ю.В. Инновационное предпринимательство и проблемы технологического развития / Общество и экономика, №5, 1997 г.

- 3) Хотяшева О. Организационные формы управления инновационной деятельностью американских компаний // Проблемы теории и практики управления. – 1997. - № 6. – с. 58-63.
- 4) Фирсов В.А. Американская модель инновационной деятельности в малом бизнесе // США: Экономика, политика, идеология. – 1994. - №6.

Заняття 8.

Тема 8. Фінансування інноваційних процесів.

1. Обговорювання питань лекції:

0. Цілі системи фінансування інноваційної діяльності.
0. Принципи організації фінансування.
0. Основні завдання системи фінансування.
0. Зміст системи фінансування інноваційної діяльності.
0. Державне фінансування інноваційної діяльності.
0. Позабюджетні фонди та інші джерела недержавного фінансування інноваційної діяльності.
0. Фінансовий лізинг.
0. Розрахунок потреби у фінансових засобах.
0. Показники фінансового становища інноваційного проекту.
0. Оцінка фінансового становища інноваційного підприємства.

2. Розв'язування тестових завдань.

3. Рішення типових задач.

Теми рефератів:

- 1) Методи фінансування інноваційної діяльності у зарубіжних країнах.
- 2) Державне фінансування інноваційної діяльності як прямий метод державного регулювання економіки.

Рекомендована література: 2, 14, 15, лекційний матеріал.

Статті у періодичних виданнях:

- 1) Кравченко С. Обоснование условий финансирования инновационных решений // Экономика Украины. - №2. – 2003.
- 2) Збуржинская М. Инновационное развитие предприятий пивоваренной промышленности Украины // Экономика Украины - №4. – 2002.

Заняття 9.

Тема 9. Державне регулювання інноваційної діяльності.

1. Обговорювання питань теми:

- 0. Державна інноваційна політика.
- 0. Мета державного інноваційної політики.
- 0. Принципи державної інноваційної політики.
- 0. Поняття державної інноваційної інфраструктури.
- 0. Мета державного регулювання інноваційної діяльності.
- 0. Напрямки державного регулювання інноваційної діяльності.
- 0. Прямі методи державного впливу на інноваційні процеси.
- 0. Непрямі методи державного регулювання інноваційної діяльності.
- 0. Принципи державного регулювання міжнародних зв'язків.
- 0. Прямі методи державного регулювання міжнародних зв'язків в інноваційній сфері.
- 0. Непрямі методи державного регулювання міжнародних зв'язків в інноваційній сфері.
- 0. Інструменти державного регулювання міжнародних зв'язків.

2. Розв'язування тестових завдань.

3. Аналіз проблемної ситуації.

Теми рефератів:

- 1) Основні функції державних органів інноваційній сфері.
- 2) Світовий досвід державного регулювання інноваційної діяльності.

Рекомендована література: 2, 3, 17, 18, лекційний матеріал.

Статті у періодичних виданнях:

- 3) 1) Чеботарев В. Структура АПК и формирование инновационной политики ее трансформации // Экономика Украины. - №4. – 2003.
- 4) Рубан В., Чубукова О., Некрасов В. Инновационная модель стратегического развития Украины: методология и опыт // Экономика Украины. - №6. – 2003. - с. 14-19.
- 5) Гусев В. Государственная инновационная политика: аспект интернационализации // Экономика Украины. - №6. – 2003. - с. 77-84.

Заняття 10.

Тема 10. Стимулювання інноваційної діяльності.

1. Обговорювання проблемних питань:

- 1) Соціально-психологічна функція інноваційного менеджменту.
- 2) Індивідуальні та колективні мотиви учасників інноваційної діяльності.
- 3) Концепції стимулювання інноваційної діяльності на підприємстві.
- 4) Організаційні схеми побудови мотиваційного механізму інноваційної діяльності.
- 5) Змістові концепції мотивації.
- 6) Процесуальні концепції мотивації.
- 7) Матеріальна мотивація.
- 8) Етапи процесу мотивації в інноваційному менеджменті.
- 9) Характеристика об'єкта інновації.
- 10) Формування альтернатив мотивації. Прийняття рішення про мотивацію в інноваційній сфері.

2. Розв'язування тестових завдань.

Теми рефератів:

- 1) Кількісна оцінка ефективності прийнятої системи мотивації в інноваційних структурах.
- 2) Стимулювання інноваційної діяльності на зарубіжних підприємствах.

Рекомендована література: 2, 3, 15, 18, лекційний матеріал.

Статті у періодичних виданнях:

- 1) Панков В. Инновационный менеджмент крупного акционерного общества // Экономика Украины. - № 12. – 2002. – с.4-11.
- 2) Зайцев Ю. Условия восстановления мотивационной природы заработной платы в переходной экономике Украины // Экономика Украины. – 2002. - №8. – с.45-50.

Заняття 11.

Тема 11. Моніторинг інновацій.

1. Обговорювання наступних питань:

- 0. Задача моніторингу інновацій.
- 0. Описовий метод моніторингу інновацій.
- 0. Порівняльний метод моніторингу інновацій.
- 0. Заставлений метод експертизи інноваційних проектів.
- 0. Чистий приведений дохід як показник для добору інноваційних проектів.
- 0. Термін окупності інноваційного проекту.
- 0. Період окупності інноваційного проекту.
- 0. Внутрішня норма доходності інноваційного проекту.
- 0. Рентабельність інноваційного проекту.
- 0. Розподіл ризику між учасниками інноваційного проекту як посіб зниження ризику при інноваційній діяльності.
- 0. Страхування ризику як посіб зниження ризику при інноваційній діяльності.
- 0. Резервування засобів на покриття непередбачених видатків.

2. Розв'язування тестових завдань.

3. Рішення типових задач.

Теми рефератів:

- 0) Методи оптимального варіанту інноваційного проекту.
- 0) Вплив інфляційного фактору на вибір інноваційного проекту.

Рекомендована література: 1, 3, 5, 8, 9, лекційний матеріал.

Заняття 12.

Тема 12. Комплексна оцінка ефективності інноваційної діяльності фірм.

1. Обговорювання питань теми.

- 0. Види ефекту в залежності від витрат та результатів інтегральних показників.
- 0. Показники ефекту у поточний період часу.
- 0. Показники річного ефекту.
- 0. Фактори, що обумовлюють тривалість розрахункового періоду.
- 0. Інтегральний ефект як показник загальної економічної ефективності інновацій.
- 0. Індекс рентабельності як показник загальної економічної ефективності інновацій.
- 0. Норма рентабельності як показник загальної економічної ефективності інновацій.
- 0. Період окупності як показник загальної економічної ефективності інновацій.
- 0. Ліцензійна торгівля.
- 0. Основні функції ліцензійного відділу великих підприємств. Інжинірингові послуги.
- 0. Особливості ціни на ліцензію.
- 0. Розрахунок роялті.

2. Розв'язування тестових завдань.

3. Рішення типових задач.

Теми рефератів:

- 1) Основи антикризового управління інноваційним підприємством.
- 2) Система показників економічної ефективності у зарубіжних країнах.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 11, 15, лекційний матеріал.

РОЗДІЛ 6. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ТА ТИПОВІ ЗАДАЧІ

1. Який з перерахованих вчених ввів як нову економічну категорію поняття «інновація»:
 - . Джон Кейнс;
 - . Адам Сміт;
 - . Йозеф Алоіз Шумпетер
2. По якій ознаці розрізняють продуктові і процесні інновації?
 - . По цільовій ознаці;
 - . По структурній ознаці;
 - . Залежно від сфери застосування;
 - . По технологічній ознаці;
 - . За формою реалізації.
3. До якої з ознак інновацій відносяться радикальні інновації?
 - . Частота застосування інновацій;
 - . Область застосування;
 - . Масштаб новизни інновації;
 - . Рівень новизни новації;
 - . Форма новини.
4. Основна відмінність ноу-хау від раціоналізаторської пропозиції:
 - . Новизна;
 - . Якісність;
 - . Патентованість;
 - . Конфіденційність
5. Початковим і визначаючим пунктом життєвого циклу інновації є:
 - . Сама новина;
 - . Розробка ідеї;
 - . Фундаментальні і прикладні дослідження;
 - . Наука;
 - . Техніка.
6. Які дослідження поділяються на теоретичні і пошукові:
 - . Фундаментальні дослідження;
 - . Виробничі дослідження;
 - . Прикладні дослідження;
 - . Технологічні дослідження;
7. Діяльність, направлену на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень і розробок і зумовлюючу випуск на ринок нових конкурентноздатних товарів і послуг, називають:
 - . Підприємницькою діяльністю;
 - . Інноваційною діяльністю;
 - . Науковою діяльністю;
 - . Інвестиційною діяльністю;
 - . Діяльністю винахідництва.
8. До прямих методів державного регулювання міжнародних зв'язків у сфері інноваційної діяльності відносяться:

- . Податкові і кредитні пільги учасникам співпраці;
 - . Митне регулювання;
 - . Безпосередня державна ініціація і фінансування з бюджетних коштів міжнародних інноваційних проектів і програм;
 - . Експортно-імпортні квоти;
 - . Міжнародні патентно-ліцензійні угоди і механізми їх реалізації.
9. Профіль діяльності інноваційних організацій, рівень спеціалізації, кількість стадій життєвого циклу новини (інновації), на якому працює інноваційні організації і інші аспекти є:
- . Методичною основою класифікації інноваційних підприємств;
 - . Принциповим моментом функціонування;
 - . Основою для вибору методу регулювання інноваційних процесів.
10. Ціна фірми при здійсненні процедури мерджера визначається по формулі:
- a.
$$Ц = \frac{K}{n} - Ч$$
 - b.
$$Ц = \frac{K}{n} - Ч ;$$
 - c.
$$Ц = \frac{Ч}{n} - K$$
- де $Ц$ – ціна фірми, в у.о.;
- $Ч$ – річна сума чистого прибутку, в у.о.;
- n – розмір ставки банківського відсотка за кредит, в частках одиниці;
- K – балансова вартість активів фірми, в у.о.
11. Що складає зміст інвестиційної функції інновації:
- . Інновація – це найважливіше джерело фінансування поширеного відтворення;
 - . Використовування прибутку від введення інновації йде для інвестування;
 - . Отримання прибутку за рахунок реалізації інновації служить стимулом підприємця до нових інновацій.
12. Критерієм оцінки новизни інновації є:
- . Масштаб інновації;
 - . Рівень новизни інновації;
 - . Технологічні параметри і ринкова позиція;
 - . Форма новини;
 - . Економічні і екологічні параметри.
13. Під продуктовими інноваціями розуміють:
- . Отримання принципово нових, соціально корисних продуктів із застосуванням нових матеріалів, сировини, напівфабрикатів і комплектуючих;
 - . Розробка і застосування нових технологій, методів, організації і створення функціональних структур;
 - . Вкладення засобів в принципово нові продукти, які можуть бути у вигляді відкриттів, винаходів, товарних знаків і раціоналізаторських пропозицій.
14. Кодування інновацій дозволяє:
- . Автоматизувати процес знаходження і відбору інновації;
 - . Регулювати інноваційну діяльність будь-якого підприємства;
 - . Оцінити ефективність ухвалення інноваційних рішень.

15. Яка із стадій створення і освоєння нової техніки відбувається в 2 етапи: виробництво і збут?
- . Фундаментальні дослідження;
 - . Прикладні дослідження;
 - . Дослідно-конструкторські роботи;
 - . Освоєння промислового виробництва нових виробів;
 - . Промислове виробництво.
16. Під технологією розуміють:
- . Процес розміщення робочих місць по однорідних групах обладнання і техніки для перетворення природних речовин в продукти промислового і побутового застосування;
 - . Сукупність прийомів, способів виготовлення і застосування техніки і перетворення природних речовин в продукти промислового і побутового застосування;
 - . Процес організації виробництва із застосуванням нової техніки і технології;
 - . Організація паралельної роботи технологів і поєднання технічної підготовки виробництва з виконанням виробничої програми;
 - . Сукупність правил, процесів і дій, що забезпечують форму і порядок з'єднання праці і речовинних елементів виробництва в часі і в просторі, в цілях випуску продукції.
17. Процес перетворення наукових знань в інновацію – це:
- . Технічний процес;
 - . Організаційний процес;
 - . Науковий процес;
 - . Інноваційний процес;
 - . Технологічний процес.
18. Що є головним інструментом державного регулювання міжнародних зв'язків у сфері інноваційної діяльності:
- . Заходи по стимулюванню франчайзингу;
 - . Державна підтримка малого і середнього підприємництва;
 - . Вибір пріоритетних напрямів співпраці у сфері інноваційної діяльності;
 - . Проведення державою політики прискореної амортизації основних фондів.
19. Всі інноваційні організації діляться на інноваційні організації, які розроблюють (впроваджують) радикальні інновації і інноваційні організації, які розроблюють (впроваджують) ординарні інновації залежно від:
- . Рівня новизни інновації;
 - . Основного виду діяльності організації;
 - . Виду новини.
20. Спосіб вивчення діяльності господарських суб'єктів, перш за все своїх конкурентів, з метою використання і позитивного досвіду в своїй роботі, називається:
- . Бенчмаркінг.
 - . Фронтування ринку.
 - . Мерджер.
21. Метою якого виду інновації є підвищення конкурентоспроможності продукту і сировини:
- . Інновація розвитку;

- . Інновація у формі операції;
- . Управлінська інновація.

22. Як називається процес отримання раніше невідомих даних або спостереження раніше невідомих явищ природи?

- . Новина;
- . Новація;
- . Відкриття;
- . Інновація;
- . Винахід.

23. По якій класифікаційній ознаці виділяють кризову інновацію?

- . Структурній ознаці;
- . Організаційній ознаці;
- . Зовнішній ознаці;
- . Цільовій ознаці;
- . Внутрішній ознаці.

24. Перетворення наукового знання в інновацію є основою:

- . Інноваційної спіралі;
- . Інноваційного процесу;
- . Процесу створення і освоєння нової техніки;
- . Розробки і реалізації інновації.

25. Узагальнена модель інноваційного процесу:

- . $\text{ФД} \rightarrow \text{ПД} \rightarrow \text{Ос} \rightarrow \text{ДКР} \rightarrow \text{ПВ}$
- . $\text{ПД} \rightarrow \text{ФД} \rightarrow \text{ДКР} \rightarrow \text{Ос} \rightarrow \text{ПВ}$
- . $\text{ПД} \rightarrow \text{ФД} \rightarrow \text{ДКР} \rightarrow \text{ПП} \rightarrow \text{Ос}$
- . $\text{ФД} \rightarrow \text{ПД} \rightarrow \text{ДКР} \rightarrow \text{Ос} \rightarrow \text{ПВ}$
- . $\text{ДКР} \rightarrow \text{ПД} \rightarrow \text{ФД} \rightarrow \text{Ос} \rightarrow \text{ПВ}$

26. Метою чого є створення зразків нових виробів, які після відповідних випробувань можуть бути передані в серійне виробництво, або безпосередньо споживачу?

- . Фундаментальних досліджень;
- . Прикладних досліджень;
- . Дослідно-конструкторських робіт;
- . Наукового і виробничого освоєння;
- . Процесу промислового виробництва.

27. Що є головною метою державної інноваційної політики:

- . Створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного розвитку і використання науково-технічного потенціалу держави;
- . Фінансування інноваційних проектів;
- . Законодавча підтримка інноваційної діяльності підприємств;
- . Пільгове оподаткування інноваційних організацій.

28. Під інноваційною політикою держави розуміють:

- . Комплекс цілей і методів дії державних структур на економіку і суспільство в цілому, пов'язаних з ініціацією і підвищенням економічної і соціальної ефективності інноваційних процесів.

- . Вплив державних органів на вдосконалення засобів, предметів праці, технічних методів і форм організації праці на основі використання досягнень науки;
 - . Частина соціально-економічної політики, яка виражає відношення держави до наукової і науково-технічної діяльності, визначає цілі, напрями, форми діяльності органів державної влади в області науки, техніки і реалізації досягнень;
 - . Визначення державних пріоритетів розвитку науки і техніки, державні науково-технічні програми, державне замовлення в науково-технічній сфері, державна науково-технічна експертиза, бюджетне фінансування НІОКР, які виконані в рамках пріоритетних напрямів науки і техніки.
 - . Дія держави на регіональний розвиток інноваційної діяльності.
29. Інноваційні організації бувають комерційними (економічними), науково-технічними (у вигляді відкриття, винаходу і т.п.), екологічними, соціальними і інтегральними залежно від:
- . Ступені освоєння ринку.
 - . Типу стратегії;
 - . Виду ефекту, на який переважно орієнтована організація.
30. Процес, який включає планування виробництва інновацій, дослідження ринку, налагодження комунікацій, встановлення цін, організацію просування інновацій і розгортання служб сервісу називається:
- . Бенчмаркінг.
 - . Фронтування ринку.
 - . Мерджер.
 - . Маркетинг інновацій.
31. Яка з функцій інновацій є важливим джерелом фінансування розширеного відтворення?
- . Відтворювальна;
 - . Інвестиційна;
 - . Стимулююча.
32. Які види інновацій виділяють по структурній ознаці?
- . Радикальні і ординарні;
 - . Разові і які повторюються;
 - . Відкриття, винаходи і патенти;
 - . Виробничо-торгові, соціально-економічні, фінансові і управлінські;
 - . Нові в галузі, в країні, на підприємстві.
33. Метою кризової інновації є:
- . Підвищення конкурентоспроможності продукту;
 - . Завоювання лідируючого положення на ринку;
 - . Негайна ліквідація кризи;
 - . Заняття вільної ніші на ринку;
 - . Вихід на міжнародний ринок.
34. Початком процесу створення і освоєння нової техніки є:
- . Прикладні дослідження;
 - . Дослідно-конструкторські роботи;
 - . Фундаментальні дослідження;
 - . Проведення випробувань нової продукції;
 - . Освоєння промислового виробництва нових виробів.

35. Яка стадія процесу створення і освоєння нової техніки направлена на дослідження шляхів практичного застосування відкритих раніше явищ і процесів:
- . Теоретичні фундаментальні дослідження;
 - . Прикладні дослідження;
 - . Дослідно-конструкторські роботи;
 - . Пошукові фундаментальні дослідження;
 - . Освоєння промислового виробництва.
36. Період, який починається з виконання фундаментальних і прикладних досліджень і включає подальші розробку, освоєння і застосування нової науково-технічної ідеї, поліпшення техніко-економічних параметрів техніки, що випускається, її ремонтне і інше обслуговування, а закінчується моментом, коли ця техніка підлягає заміні якісно новою, ефективнішою, називається:
- . Інноваційним процесом;
 - . Інноваційною спіраллю;
 - . Життєвим циклом інновації;
 - . Процесом створення і освоєння нової техніки (технології);
 - . Процесом промислового виробництва.
37. До заходів прямої державної дії на інноваційні процеси відносять:
- . Пільгове оподаткування;
 - . Фінансування науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (НІОКР) і інноваційних проектів з бюджетних коштів;
 - . Заходи по стимулюванню франчайзингу;
 - . Проведення державою політики прискореної амортизації.
38. Під інноваційною інфраструктурою слід розуміти:
- . Сукупність підприємств, організацій, установ, асоціацій будь-якої форми власності, що надають фінансові, консалтингові, маркетингові, інформаційно-комунікативні, юридичні і інші послуги із забезпечення інноваційної діяльності.
 - . Міжнародні патентно-ліцензійні угоди і механізми їх реалізації.
 - . Створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного розвитку і використання науково-технічного потенціалу держави.
39. Фірми, що володіють крупним капіталом і високим рівнем освоєння технології, які розробляють "силову стратегію", займаючись масовим випуском продукції, яких задовольняє середній рівень цін, і які пред'являють "середні" вимоги до якості продукції - це:
- . Фірми-віоленти;
 - . Фірми-патієнти;
 - . Фірми-експлеренти.
40. Комплекс робіт і послуг із створення інноваційного проекту, що включає створення, реалізацію, просування і дифузії певної інновації називається:
- . Інжинірингом інновацій.
 - . Бенчмаркінг.
 - . Мерджер.
41. Кризова інновація і інновація розвитку характеризують наступну ознаку:

- . Цільову;
- . Зовнішню;
- . Структурну.

42. Назвіть класифікаційну ознаку інновації, яка вказує на форму реалізації інновації?

- . Структурна;
- . Зовнішня;
- . Цільова;
- . Основна;
- . Тимчасова.

43. Інвестиції в новацію – це:

- . Відкриття;
- . Винахід;
- . Інновація;
- . Ноу-хау.

44. Відкриття нових принципів у створенні виробів і технологій є задачею:

- . Пошукових фундаментальних досліджень;
- . Теоретичних фундаментальних досліджень;
- . Прикладних досліджень;
- . Освоєння промислового виробництва нових виробів.

45. Сукупність речовинних чинників виробництва, тобто предметів і засобів праці, в яких матеріалізовані нові знання і уміння людини називається:

- . Техніка;
- . Технологія;
- . Наука;
- . Виробництво;
- . Інновація

46. Суб'єктами інноваційної діяльності можуть бути:

- . Фізичні і / або юридичні особи України;
- . Фізичні і / або юридичні особи іноземних держав;
- . Особи без громадянства;
- . Об'єднання всіх вищеперелічених осіб, які здійснюють в Україні інноваційну діяльність;
- . Всі відповіді вірні.

47. Правове регулювання інноваційних процесів здійснюється шляхом:

- . Пільгового обкладення;
- . Фінансування науково-дослідних і інноваційних проектів з бюджетних коштів;
- . Законодавчої фіксації статусу наукової і інноваційної організації, розробка механізмів реалізації державної інноваційної політики;
- . Державне страхування ризикового капіталу;
- . Заходи стимулювання франчайзингу.

48. Орієнтація на інноваційний шлях розвитку економіки України, визначення державних пріоритетів інноваційного розвитку, формування нормативно-правової бази у сфері інноваційної діяльності складають:

- . Прямі методи державного регулювання інноваційної діяльності;
- . Непрямі методи державного інноваційного регулювання.

- . Основні принципи державної інноваційної політики.
49. Структура, що спеціалізується на створенні сприятливих умов для виникнення і ефективної діяльності малих інноваційних підприємств, що реалізують оригінальні інноваційні ідеї – це:
- . Технопарк;
 - . Технополіс;
 - . Інкубатор
2. Інтегральний ефект (E_{IH}) від упровадження інновацій визначається як:
- . різниця результатів і інноваційних витрат за розрахунковий період, приведених до одного року (як правило, початковому), тобто з урахуванням дисконтування результатів і витрат;
 - . відношення приведених доходів до приведених на цю ж дату інноваційних витрат;
 - . норм дисконту, при яких дисконтовані доходи за певний проміжок часу стають рівними інноваційним вкладенням.
51. Яка з нижче перерахованих ознак не є відмінною ознакою відкриття від інновації:
- . Відкриття робиться на фундаментальному рівні, а інновації – на рівні прикладного порядку;
 - . Відкриття не переслідує мету отримання прибутку, а інновація завжди ставить за мету отримання прибутку;
 - . Відкриття завжди проходить етап патентування, а інновація може бути використана «всіма охочими»;
 - . Відкриття може відбутися випадково, а інновація розробляється цілим колективом.
52. Оформлений результат фундаментальних, прикладних досліджень, розробок або експериментальних робіт в якій-небудь сфері діяльності по підвищенню її ефективності – це:
- . Інновація;
 - . Новація;
 - . Новина;
 - . Нововведення;
 - . НТП
53. Функція інновації, яка припускає використання прибутку від інновації для інвестування, називається:
- . Відтворювальною функцією;
 - . Інноваційною функцією;
 - . Інвестиційною функцією;
 - . Стимулюючою функцією.
54. Завершальною стадією наукових досліджень в інноваційному процесі є:
- . Експериментальна робота;
 - . Прикладні дослідження;
 - . Пошукові фундаментальні дослідження;
 - . Дослідно-конструкторські роботи;
 - . Освоєння промислового виробництва нових виробів.

55. Яку стадію процесу створення і освоєння нової техніки складають проведення випробувань нової продукції і технічна і технологічна підготовка виробництва:
- . Освоєння промислового виробництва нових виробів;
 - . Дослідно-конструкторські роботи;
 - . Виробництво;
 - . Реалізація;
 - . Прикладні дослідження.
56. Завершальною стадією наукових досліджень є:
- . Дослідно-конструкторські роботи;
 - . Фундаментальні дослідження;
 - . Прикладні дослідження;
 - . Наукове і виробниче освоєння;
 - . Процес промислового виробництва.
57. До заходів непрямої державної дії на інноваційні процеси відносять:
- . Пільгове оподаткування;
 - . Правове регулювання інноваційних процесів;
 - . Формування державної інноваційної інфраструктури;
 - . Митне регулювання.
58. Визначення і підтримка пріоритетних напрямків інноваційної діяльності державного, галузевого, регіонального і місцевого рівня, формування і реалізація державних, галузевих, регіональних і місцевих програм і створення нормативно-правової бази і економічних механізмів для підтримки і стимулювання інноваційної діяльності –
- . Непрямі методи державного інноваційного регулювання.
 - . Шляхи здійснення державного регулювання інноваційної діяльності.
 - . Основні принципи державної інноваційної політики.
59. Спосіб дії управляючої підсистеми (суб'єкта управління) на керовану підсистему (об'єкт управління), яка включає інновації, інноваційний процес і відносини на ринку реалізації інновацій, називається:
- . Методом пізнання інновації;
 - . Прийом інноваційного менеджменту;
 - . Організація інноваційного процесу.
60. Комплект документів, що визначають процедуру і комплекс всіх необхідних заходів (зокрема інвестиційних) щодо створення і реалізації інноваційного продукту і (або) інноваційної продукції є:
- . Інвестиційний проект;
 - . Соціальний проект.
 - . Інноваційний проект.

ТИПОВІ ЗАДАЧІ

Задача 1.

Початкові дані: власні засоби фірми 25 млн. грн., вартість основних фондів, врахована в балансі, 2,7 млн. грн. Після переоцінки їх за ринковими цінами вартість основних фондів склала 3,9 млн. грн. Фірма продана за 30 млн. грн.

Розрахувати суму додаткового капіталу і величину гудвіла.

Задача 2.

Початкові дані:

- 1) фірма «А» має чистий прибуток в рік 100 млн. грн. і балансову вартість активів 80 млн. грн.;
- 2) фірма «В» має чистий прибуток в рік 200 млн. грн. і балансову вартість активів 300 млн. грн.
- 3) Розмір ставки банківського відсотка 20%.

Розрахувати ціну фірми і вибрати найбільш прибуткову і перспективну на ринку фірму

Задача 3.

Запропоновані до упровадження три технології. Визначити, яка з них найбільш рентабельна, зробити висновок.

Інвестиції (<i>Кт</i>), млн. грн.	Передбачуваний дохід (<i>Дт</i>), млн. грн.
446,6	640,2
750,6	977,5
1250,0	1475,5

Задача 4.

У виробництво упроваджується новий швидкодійний штамп по виготовленню контактів для радіовиробу. Необхідно визначити економічний ефект від використання штампу з урахуванням чинника часу, а також питомі витрати.

Показник	Значення за роками розрахункового періоду			
	1-й	2-й	3-й	4-й
Результати (<i>Р</i>), грош. од.	14260	15812	16662	26250
Витрати (<i>З</i>), грош. од.	996	4233	10213	18396
Коефіцієнт дисконтування при ставці доходу 10%	0,9091	0,8264	0,7513	0,6209

Задача 5.

Початкові дані:

Ринкова вартість акцій компанії складає 80 грн.; Ринкова вартість акції фірми дорівнює 10 грн.; При випуску акцій для фірми акціонерам цієї фірми робиться пропозиція з боку компанії про включення в ціну випуску акції премії (надбавки) у розмірі 20% її ринкової вартості. Загальна кількість акцій фірми 200 тис. штук.

Визначити кількість акцій компанії, які вона повинна випустити в обмін на акції фірми, що викупляються нею.

Задача 6.

Початкові дані:

- Сума вкладеного капіталу 100 млн. грн.;
- Тривалість вкладення 2 року.
- Річна сума надходження грошей 75 млн. грн.
- Процентна ставка 25% річних.

Розрахувати чисту поточну вартість і зробити висновок про ефективність інвестицій.

РОЗДІЛ 7. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Вивчення матеріалу з курсу “Економіка та організація інноваційної діяльності” передбачає проведення студентами самостійної роботи, яка є основним засобом оволодіння матеріалом дисципліни, засвоєння необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов’язкових навчальних завдань. Під час такої роботи використовується навчальна, спеціальна, періодична література, а також тексти лекцій. Перелік джерел зазначен до кожної теми окремо. Специфічною формою самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань у вигляді розв’язування задач, аналізу ситуацій, написання рефератів та аналітичних оглядів, які розглядаються на семінарах. Темі реферату може бути запропонована студентом самостійно за узгодженням з викладачем або обрана з пропонованого до кожної теми переліку. Головна вимога при підготовці реферату – творчий, нестандартний підхід.

Студенти заочного відділення самостійно вивчають наступні теми: 1, 2, 11, 12. Розв’язують тестові завдання та типові задачі. При вивченні студенти використовують літературу, наведену у списки, та підібрану самостійно. Відповідно до навчального плану студенти безвідривної форми навчання виконують контрольну роботу (завдання і методичні вказівки по виконанню контрольної роботи студентами заочної форми навчання наведені нижче).

РОЗДІЛ 8. ЗАВДАННЯ І МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ПО ВИКОНАННЮ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТАМИ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Відповідно до навчального плану студенти безвідривної форми навчання виконують контрольну роботу.

Метою виконання контрольної роботи є більш глибоке засвоєння змісту курсу та підготовка до іспиту. При написання контрольної роботи студент повинен:

- проаналізувати рекомендовану літературу;
- показати знання матеріалу;
- вміти чітко, правильно та коротко викладати засвоєний матеріал.

Неприпустимо буквальне переписування тексту, опублікованих джерел. По якості контрольної роботи викладач судить про те, як засвоєні основні питання теми, які пробіли є у знаннях і в якій допомозі студент бідує.

Тому зроблені по тексту контрольної роботи зауваження і рекомендації викладача потрібно врахувати в процесі подальшого вивчення курсу. Якщо в студента виникли труднощі при написанні контрольної роботи, він вправі звертатися за консультацією на кафедру економіки підприємств.

При написанні контрольної роботи необхідно:

1. Дати план тематики викладу роботи.
2. Викладання починати з назви питання, по ходу його висвітлення виділяти підзаголовки, робити достатні інтервали між рядками тексту (не менш одного рядка).
3. Виконувати роботу в шкільному зошиті або набирати на комп'ютері, пронумерувати сторінки і виділивши поля, обсяг не повинний перевищувати 20-24 сторінок.
4. Використовувані цитати, цифрові матеріали ретельно звірити з джерелом і точно вказати прізвище автора, назва джерела, тім, місце і рік видання, видавництво, сторінку.
5. Після тексту навести список використаної літератури (не менш п'яти найменувань).
6. Наприкінці роботи повинна бути поставлена дата її виконання і підпис студента.

Контрольна робота повинна виконуватися самостійно по варіанту, що встановлюється з наведеної нижче таблиці завдань. Для визначення варіанта контрольної роботи необхідно взяти перші букви прізвища, імені, по батькові і відповідні їм номери контрольних питань (перелік питань до поточного та семестрового контролю знань студентів віх форм навчання). Наприклад, студент Петров Ігор Володимирович у контрольній роботі відповідає на питання П-15, И-37 і В-59.

Початков і букви П.І.Б.	Номери контрольний питань			Початкові букви П.І.Б.	Номери контрольний питань		
	Прізвищ е	Ім'я	По батькову		Прізвищ е	Ім'я	По батькову
А	1	32	63	Н	17	48	79
Б	2	33	64	О	18	49	80
В	3	34	65	П	19	50	81
Г	4	35	66	Р	20	51	82
Д	5	36	67	С	21	52	83
Е	6	37	68	Т	22	53	84
Є	7	38	69	У	23	54	85
Ж	8	39	70	Ф	24	55	86
З	9	40	71	Х	25	56	87
И	10	41	72	Ц	26	57	88
І	11	42	73	Ч	27	58	89
Ї	12	43	74	Ш	28	59	90
Й	13	44	75	Щ	29	60	91
К	14	45	76	Ю	30	61	92
Л	15	46	77	Я	31	62	93
М	16	47	78				

РОЗДІЛ 9. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Іспит є підсумковою формою контролю отриманих студентами при вивченні дисципліни знань, умінь, придбаних навичок. До іспиту допускаються студенти які успішно відпрацювали усі теми, написали та захистили реферат (для заочної форми навчання написали та захистили контрольну роботу). Іспит проводиться в усній формі. Екзаменаційний квиток для оцінки знань включає 2 теоретичних питання, тести (5 тестів з альтернативним вибором відповіді) та 1 задача. Кількість теоретичних питань дозволяє охопити більшість тем курсу.

Повна, аргументована відповідь на перше та друге теоретичне питання оцінюється в 30 балів. Правильна відповідь на тестове завдання та рішення задачі оцінюється в 20 балів. Разом (30+30+20=20) 100 балів.

Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, якщо набрана кількість балів складає 90-100 балів. Оцінка «добре», якщо набрано 70 – 89 балів, задовільно, якщо набрано 45- 79 балів. Незадовільній оцінці відповідає 40 і менш балів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, ЩО РЕКОМЕНДУЄТЬСЯ

- 1) Балабанов И.Т. Инновационный менеджмент. – СПб: Питер, 2001. – 304 с : ил. – (Серия «Учебники для вузов»).
- 2) Основы инновационного менеджмента: Теория и практика: Учеб. пособие / Под ред. П.Н. Завлина и др. – М.: ОАО «НПО «Издательство «Экономика»», 2000. – 475 с.
- 3) Гринев В.Ф. Инновационный менеджмент: Учеб. пособие. – К.: МАУП, 200. – 148 с.: ил. – Библиогр.: с. 142-143.
- 4) Фатхудинов Р.А. Инновационный менеджмент. Учебник, 2-е изд., - М.: ЗАО «Бизнес-школа «Интел-Синтез»», 2000. – 624 с.
- 5) Молчанов Н.Н. Инновационный процесс: Организация и маркетинг. СПб.: СпбГУ, 1995.
- 6) Курочкин А.С. Организация производства: Учеб. пособие. – К.: МАУП, 2001. – 216 с.: ил. – Библиогр.: с. 214-215.
- 7) Морозов Ю.П. Инновационный менеджмент: Учебное пособие. – Н. Новгород: Изд-во ННГУ, 1997.
- 8) Круглова Н.Ю. Инновационный менеджмент / Под. науч. ред. Д.С. Львова. – М.: «Ступень», 1996.
- 9) Инновационный менеджмент: Учебник для вузов / С.Д. Ильенкова, Л.М. Гохберг, С.Я. Ягудин и др. – М.: Багки и биржи, ЮНИТИ, 1997 г.
- 10) Уотерман Р. Фактор обновления: Пер. с англ. – М.: Дело ЛТД, 1995.
- 11) Хучек М. Инновации на предприятиях и их внедрение. – М.: Луч,
- 12) 1992. Гришин И.Я. Бизнес-инновационные структуры в мире и на Харьковщине. – Харьков, 1993 г.
- 13) Водачек Л., Водачкова О. Стратегия управления инновациями на предприятиях. М.: Экономика, 1989.
- 14) Радионова С.П., Радионов Н.В. Оценка инвестиционных ресурсов предприятий (инновационный аспект). – СПб.: Альфа, 2001. – 208 с.: ил.
- 15) Черваньов Д.М., Нейкова Л.І. Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 1999. – 514 с. – (Київському національному університету імені Тараса Шевченка – 165 років).
- 16) Инновационная модель развития: Теория и практика нововведений / В.И. Вравцова, А.Л. Карунин, Н.Т. Катаева, Т.Е. Никитина, Г.Ф. Осипова, В.А. Васин; Под редакцией В.И. Кравцовой. М.: Изд-во «Информпечать» ИТРК РСФСР, 1998. – 192 с.
- 17) Инновационный менеджмент: Учебник для вузов / С.Д. Ильенкова, Л.М. Гохберг, С.Ю. Ягудин и др.; Под ред. С.Д. Ильенковой, - М.: ЮНИТИ, 2000. – 327 с.
- 18) Василенко В.О., Шматько В.Г. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. За редакцією В.О. Василенко. – Київ: ЦУЛ, Фенікс, 2003. – 440 с.